

פרטי כל מס, ג/27

מישיבת ועדת הכנסת שהתקיימה ביום  
שלישי, ז' אדר א' תשי"א 13.2.1951  
בשעה 8.30

י. שפרינצק - יו"ר הכנסת

נ. כ. ח. :

חברי הועדה:

- י. הררי - היו"ר
- פ. אילנית
- ס. ארגוב
- מ. בן-עמי
- י. ברץ
- ד. בר-רב-האי
- ה. ברגר (במקום א. שפטל)
- י. בר-יהודה
- י. בדר (במקום ה. קוק)
- א. ג'רג'ורה
- י. כסה
- ש. כץ
- ע. מימון
- א. מזור
- ת. טובי (במקום ש. מיקוניס)
- מ. נורוק
- א. רוזיאל-נאור
- י. סרלין
- א. ציזלינג
- א. תבורי
- ז. גלוסקא (בזכות דעה מייעצת)

מוזמנים:

- ה. קוק
- מר קרן-צבי - מטעם משרד המשפטים
- פרופ' שקי -
- ס. דושי - מזכיר הכנסת
- א. צידון - סגן מזכיר הכנסת

א.י. גרינברג

ח. ס. ר. :

צ. יהודה

ס. יערי

נ. ילין-מור (בזכות דעה מייעצת)

ס. ד. ר. - ה. י. מ. :

1. חוק החסינות
2. העברת החוק לתיקון פקודת בנין ערים לוועדה מתאימה.
3. העברת חוק הפיקוח על עסקי ביטוח לוועדה מתאימה
4. הצעת חבר הכנסת ה. קוק בקשר להקמת ועדה מיוחדת לענייני עולים.
5. יום מרד הגטאות
6. הצעות יושב-ראש הועדה בקשר לנוהג לגבי חברי סנסת חדשים.

היו"ר י. הררי:

בפתחת הישיבה אני מוצא לנחוץ לברר  
את חבר הכנסת החדש, שנכנס לוועדתנו,

הרצל ברגר.

עלינו להחליט עתה אם אנו נגשים לדיון  
בחוק החסינות, בתקנון או בשני חוקים, שעלינו להחליט לאיזו ועדה לעבד.

פ. אילנית:

עלינו להחליט על קיום שתי ישיבות של  
ועדת הכנסת, בשבוע הבא, כי אחרת לא נסיים

את עבודתנו.

היו"ר י. הררי:

הנסיגה הוכיח לנו שאין אנו ספיקים תועלת  
רבה משתי ישיבות לשבוע.

י. בר-יהודה:

אני מציע, שעד אשר נגמור לדון בסדר-היום  
המונח לפנינו, ננהיג סדר, שלפיו בכל

סעיף וסעיף ידבר אחד בעד ואחד נגד.

היו"ר י. הררי:

אני מוכן לתמוך בכל הצעה שתביא לדיון  
יעיל ותעזור לנו בדיונינו. עלינו לדון  
בהצעה כזאת, ואפשר לתקן את הצעת חבר הכנסת בר-יהודה, שכל סעיף ידבר  
שניים בעד ושניים נגד, כל אחד מסייע אחרת. עלינו להחליט עתה אם אנו דנים  
תחילה בחוק החסינות או בשאלת מסקנות ועדות, דהיינו, אחד מפרקי התקנון.

#### ס ח ל י ט י ט

ברוב של 4 קולות נגד 2 לדון בחוק החסינות.

חוק חסינות חברי הכנסת:

סעיף 11:

=====

פ. אילנית:

אני סבורה שכמדה מסוימת יש לחברי כנסת,  
במקרה של הגשת תביעה ובקשה לביטול חסינות,  
פחות הגנה מאשר לאזרח רגיל. כאשר אזרח רגיל מביש תלונה - היועץ המשפטי  
מברר תחילה אם יש יסוד לתביעה זו, ורק לאחר זו מוגשת התביעה למעשה.  
במקרה של חבר כנסת, אצא - לפי ההצעות שנשמעו כאן, לא תהיה מאפשרות כזו  
כי מיד יבקשו לבטל את חסינותו. לגבי חבר כנסת עצם הפניה לבטל את חסינותו,  
יש בה משום פגיעה וחשורים. לכן, יש לקבוע אינסטנציה מסוימת, תהיה זו  
התביעה הכללית או כל אינסטנציה משפטית אחרת, שרק הם יהיו רשאים לבקש את  
ביטול החסינות.

אני מציעה: רק התביעה הכללית יכולה לפנות  
אל מוסדות הכנסת בבקשה לביטול חסינותו של חבר כנסת.

ד. בר-רב-האי:

בקשר לדבריה האחרונים של חברת הכנסת אילנית:  
עלינו לזכור שיש לברר את שאלת החסינות  
בהתאם לחוק הקיים בארץ. כידוע, קיימות שני מיני תלונות: האחד - תלונות  
העוברות את התבצעה הכללית, והשני - תביעה פרטית, שהתביעה הכללית אינה  
מספלת בה. אם נקבל את הקונספציה, שרק התביעה הכללית יכולה לפנות - יצא,  
שבמקרה של תביעה פרטית, לא יוכל אדם להגיש תבצעה נגד חבר הכנסת, כי לא  
יוכל לבקש את ביטול חסינותו. בקודת הכבוד היא בזה, שבוועדת הכנסת יש צורך  
ברוב של שני שלישים כדי לבטל את החסינות. (י. כסה: יש ביטול חסינות מוחלט,  
ויש ביטול חסינות לצרכי משפט מסוימים?) אני מדבר רק על מקרה של ביטול  
לצרכי משפט מסוימים. יכול להיות מקרה שחבר כנסת פוגע במישהו והתביעה  
הכללית אינה רואה בזה ענין ציבורי ומסרבת להגיש תביעה, ויצא שהפרט, במקרה

## ד. בר-רב-האי:

זה, יהיה משולל כל הגנה עצמית. יש, על כן, לאפשר לפרט כזה, לאחר שהמשרה או התביעה הכללית מסרבת להגיש תביעה, לפנות לוועדת הכנסת. ייתכן, שועדת הכנסת תמצא שאין כל שחר לבקשה - והיא לא תענה לה.

## י. ברר:

עד כמה שידוע לי, אין לתבוע עובד מדינה בלי הסכמת היועץ המשפטי. חושבני, שחבר הכנסת הוא כמעט עובד המדינה, אולי פחות מזה? לכן, אני חושב שהדבר הטבעי ביותר, הוא, שדרישה לביטול חסינותו של חבר הכנסת תבוא מהיועץ המשפטי. דעתי, זוהי הדרך היחידה שתמנע מבול של בקשות כאלה לוועדת הכנסת. דומני, שלחבר הכנסת בר-רב-האי צריך להיות אמון מספיק ליועץ המשפטי שלא יסרב לקבל דרישה צורקת של אזרח.

## א. ג'רג'ורה:

אני סבור, שיש לפעול על-פי התקנות הנהוגות בארץ בענייני הגשת תביעה נגד אנשים בעניינים פליליים. אם כל אזרח, אינו יכול להגיש תביעה, אלא דרך הצינורות המשפטיים, או התביעה הכללית - לא ייתכן לשלל זכות זו מחברי הכנסת.

ידוע, כי אזרח רגיל מגיש תביעה לתביעה הכללית, ואם זו מוצאת שיש יסוד להאשמה - מגישים תביעה נגד אותו אדם. אני סבור, שאסור לנו לפעול בדרך אחרת נגד חברי הכנסת.

מדבריו של חבר הכנסת ארגוב הבינותי שהוא מציע לאפשר ביטול חסינות לפי בקשת חבר כנסת במקרים דחופים או מסיבות פוליטיות חמורות, ואני מציע שבדרך כלל לא תוגש בקשה לביטול החסינות, אלא בורכים הרגילות, כלומר - דרך התביעה הכללית או שר המשפטים, ורק במקרים יוצאים מן הכלל, מתוך סיבות פוליטיות חמורות, או סיבות דחופות, תינתן זכות לחבר כנסת אחד לדרוש את ביטול חסינותו של חבר כנסת שני. אם לא ננהג בדרך זו - ברור שזכויותיו של חבר הכנסת תהיינה פחות מזכויותיו של כל אזרח אחר.

## היו"ר י. הררי:

עלי לציין שכל דבר שאנו מחליטים עתה, בקשר לחסינותם של חברי הכנסת, גם לפני שהדבר יאושר בכנסת - יש לו השפעה כלפי חוץ. אם למשל, החלטנו על זכותם של חברי הכנסת לקבל דרכוני שירות - אני משוכנע שמשרד החוץ יתן דרכונים כאלה לחברי הכנסת, גם בטרם אושר הדבר על-ידי מליאת הכנסת.

אקרא בפניכם את הצעתו של חבר הכנסת בר-יהודה.

11 (א): הכנסת תוכל לבטל חסינותו של חבר הכנסת ולהרשות מעצרו, מאסרו, תביעתו למשפט או השארתו במאסר בהתאם לסעיף 8 (ב) במקרה האשמה בעבירה מסוימת, אשר התביעה הכללית או כל אדם אחר מבקש רשות לתבוע עליה חבר כנסת אשמש מדינת ישראל. ביטול החסינות מוגבל לגבי האשמה באותה עבירה. בלבד, עליה הוחלט לבטל את חסינותו וכן לגבי סעיף 2 (ב) של חוק זה.

היו"ר י. הררי:

הבעיות שעמדו בפנינו הפו בשני שטחים, למעשה, ראשית, היה ויכוח אם הגשת המשפט צריכה להיות קודמת להסתתת החסינות, או הסתתת החסינות קודמת להגשת המשפט.

השאלה השניה היתה, אם אפשר לבטל ומי יכול לבטל חסינות בענינים שאינם קשורים במשפט. נשמעו דעות, של חבר הכנסת בר-יהודה וסרלין, אם אינני טועה, שקודם כל צריך להגיש משפט ורק לאחר זאת השופט פונה לכנסת ליושב ראש הכנסת או לוועדת הכנסת בבקשה להסיר את חסינותו של אותו חבר. חבר הכנסת בדר אמר כבר שאין להגיש משפט נגד עובדי המדינה בלי הטכמת היועץ המשפטי. המדובר הוא, על ענינים פליליים. אם זהו ענין לגבי עובדי המדינה - כל שכן לגבי חבר הכנסת. מבחינה מעשית ומבחינה טכנית, אין כל טעם שיהיה מונח בבית-המשפט תיק, וישלמו מסים, מבלי שאפשר יהיה להוריד את חסינותו של החבר. לאחר שהורדה חסינותו של החבר, והוא הפך להיות ככל אזור אחר לגבי אותו ענין - אפשר להגיש נגדו משפט. לפיכך, אין לדעתי חשיבות גדולה כל כך מה יהיה קודם למה, מפני שהתוצאות הן שוות. לעומת זאת, אם אומרים שאי-אפשר להגיש משפט, אלא לאחר שבוטלה חסינותו - ההגיון אומר, שיש לפנות קודם למוסד שצריך להוריד את חסינותו. אני יכול לגלות לכם, שכרגע ישנה פניה מהיועץ המשפטי, בקשר עם חבר כנסת אחד - אם כי אין עוד חוק - כי הוא רוצה להגיש נגדו משפט אך בטרם שהכנסת תיתן את דעתה ותוריד את חסינותו - אין הוא יכול לעשות זאת. גם מבחינה ציבורית אין דבר זה נחוץ לנו. אני בדעה, שקודם כל צריך לפנות לכנסת, לאחר שחבבסת הסירה את חסינותו - יכול היועץ המשפטי לפעול נגדו.

אני בא עכשיו לבקורה שניה, שעליה כמעט ולא התווכחו, והיא לדעתי, מעוררת יותר חריפות בוויכוח. זוהי שאלת אותם הענינים, שאין מגישים לגביהם משפט. בענינים אלה, אני בעד זה שהכנסת תוכל להוריד את חסינותו החלקית או כל החסינות של חבר כנסת. אחד-כך נדון על הטכניקה, ואני בעד זה שהטכניקה תהיה קשה מאוד ומסובכת ולא קלה. לפעמי יכולות להיות רק שתי גישות: או שטחש שחברי כנסת, או חלק מהם, או אחד מהם ישתמש לדעה בחסינות, נגד בטחון המדינה, או נגד האינטרסים של המדינה - בגלל אותו אחד, לא יתנו חסינות לכל יתר החברים. למשל, לא יתנו דרכון שירות לאחד מחברי הכנסת, משום שלא רוצים לתת דרכון כזה לחבר אחד. אני נגד השיטה הזאת. השיטה השניה היא, לתת חסינות לכל אחד מחברי הכנסת, ורק במקרה שחבר כנסת אחד מנצל לדעה את זכויותיו אלה - יכולה הכנסת להוריד בכללה או בחלקה את החסינות. אתן לכם דוגמה של ענינים, שאינם שייכים לענינים משפטיים: חברי הכנסת זכאים לשלוח מכתבים חיצוניים מבנין הכנסת, ויכול להיות חבר אחד, שיש לו משרד לפרסומים והוא ישלח את כל הפרסומים מדואר הכנסת. במקרה כזה צריך לבטל את זכותו לשלוח מכתבים חיצוניים מבנין הכנסת.

אני הייתי בעד מתן דרכוני שירות לחברי הכנסת, משום שאני חושב שכל חבר כנסת רשאי לקבל דרכון שירות. אבל, יחד עם זאת אינני יכול להתעלם מכך שיכול להיות מצב שאחד מן החברים ישתמש בזכותו זו לרעה ואז - יש לבטל את זכותו. דמוקרטיה רבות נפלו בגלל הסופור-דמוקרטיה. הדמוקרטיה חדלה להיות דמוקרטיה בשעה שמעניקים חסינות כזאת לחברי הכנסת, שהם יכולים להשתמש בזה לדעה ולהלחם באמצעות זכויותיהם אלה בדמוקרטיה עצמה.

הצעתי, איפוא, היא שבענינים משפטיים, יש לפנות תחילה לכנסת ורק לאחר שהיא מבטלת את חסינותו של החבר - מגיש היועץ המשפטי את המשפט. אשר לענינים אחרים - הכנסת ריבונית להוריד זכות מסוימת מחבר כנסת. באיזה צורה הדבר נעשה - אם צריך יהיה קודם להופיע לוועדה, אם יהיה רוב מיוחד בוועדה ומה המייגים - על זאת עוד נדבר. אם אנו רוצים להרחיב את הזכויות והחסינות - עלינו גם להרחיב את האפשרות להוריד אותה. אחרת, לא תהיה לנו ברירה אחרת, אלא לא לתת כל חסינות.

קודם כל יפנו ליושב-ראש הכנסת, אם יושב-ראש הכנסת ימצא שיש ממש בדבר - הוא יעביר זאת לוועדה, אשר תשטע את דברי החבר ותקבל החלטה. הכנסת יכולה להחליט לבטל את חסינותו של חבר מסוים לצאת מן הארץ. (י. סרלין: מי יגיש את הבקשה?) לדעתי, כל אדם. אם אין בזה ממש - הוועדה תסיר מיד את הענין. אני יכול להרגיע את חבר הכנסת בדר, שבמקרה שתהיינה 30 בקשות - ועדת הכנסת תדון בהן במהרה. אני מציע שסעיף 11 (א) יהיה מנוסח כדלקמן: הכנסת רשאית לבטל את חסינותו

ע. מימון:

אני חוזרת על דברי מן הישיבה הקודמת:  
אני רואה, שבמקום לחפש דרך כיצד למנוע  
מעשים שלא ייעשו, מחפשים דרך כיצד לכסות על חבר כנסת, גם בשעה שהוא  
פושע. אני טוענת, שיש להעניק חסינות מוגבלת עד למינימום.

היו"ר י. הררי:

אני מבין, שהוויכוח נצטמצם כאן לשתי  
הצעות - הצעת חבר הכנסת בר-יהודה והצעת  
(י. בר-יהודה: אדם יכול להגיד: אני רוצה לתבוע חבר כנסת מסוים על מעשה  
שעשה, ואני מבקש להוריד את חסינותו למקרה זה) סעיף 11 מדבר באופן כללי  
ואילו אתה מציע באיזו צורה זה ייעשה.

כפי שאני מבין את ההבדל בין הצעותי לבין  
הצעת חבר הכנסת בר-יהודה הרי זה, שהוא מציע שזה יצטמצם לשפט או אגב  
ליציאה לחוץ-לארץ ואני מציע שאפשר יהיה להוריד את החסינות על כל דבר.  
אילו הסכמת להרחיב את הצעתך על דברים אחרים - הועדה יכלה לקבל אותה.

י. בר-יהודה:

לפי הנוסחה הזאת נתקבל, שאין צורך לומר:  
אני עומד מאחורי זה, מכיון שאני תובע  
אותו למשפט, אלא מספיק לוטר: אני תובע לבטל את חסינותו, משום שהוא  
חשוד בעיני.

י. סרלין:

בישיבה הקודמת אמרתי, שקודם כל יש לקבוע  
מי רשאי להגיש בקשה ואני אמרתי, שרק  
השלטונות המשפטיים. גם תובע פרטי צריך לפנות לשלטונות המשפטיים - יטריח  
אדם לפחות, את עצמו לעשות איזה צעד ולהגיש תביעה פלילית נגד החבר.  
(א. תבורי: וחבר כנסת נגד חבר כנסת? - חבר כנסת נגד חבר כנסת - זה דבר  
אחר. אני חוזר ואומר, שרק השלטונות המשפטיים רשאים להגיש בקשה לביטול  
החסינות. (י. בר-יהודה: הם אף פעם לא יגישו נגד חברי הרוב). יש לי אסון  
יותר גדול בשלטונות המשפטיים, והנסיון בארץ יוכיח את זאת.

היו"ר י. הררי:

אני מציע שנצביע על עקרונות, ואני רואה  
את העקרונות הבאים: א. מי רשאי להגיש  
בקשה - היועץ המשפטי או כל אדם אחר? צריך להיות ברור שאני מקווה שאין  
פלוגתה שהמשלה או חבר כנסת יכולים לבקש להוביל את החסינות, נוסף ליועץ  
המשפטי. (פ. אילנית: רק באמצעות היועץ המשפטי והשלטונות המשפטיים)  
ב. אין חילוקי דעות שהמדובר הוא בביטול חסינות רק לגבי מקרה מסוים.  
ג. האם ההורדה קודמת להגשת המשפט, או המשפט קודם להורדת החסינות?

י. בר-יהודה:

יש לבטל את החסינות, בכדי שהמשפט יקבל  
את התביעה, אבל יש להגיש את המשפט בכדי  
שנדון על החסינות ולפי התוצאה - המשפט יקבל את התביעה או לא יקבל. האם  
אתה יכול לתת לי דוגמה של מקרים, שאינם שייכים למשפט.

היו"ר י. הררי:

אם חבר /כנסת באמצעות נכנס למשולש יום  
יום וגורם שם למהומות - אפשר לבטל את  
חסינותו לגבי חופש תנועה שם. הצבעתי בעד כל הסעיפים המעניקים חסינות,  
אבל אם הסעיף שלי לא יקבל - אני אצביע נגד כל הסעיפים, כי אני חי בארץ  
הזאת ויודע את הנעשה כאן. אני מעדיף להצבעה את השאלה אם רק היועץ המשפטי  
יכול לפנות בבקשה לביטול חסינות, או גם כל אדם אחר. (י. סרלין: גם השלטונות  
המשפטיים רשאים לפנות בבקשה כזאת).  
הצבעה

ברוב של 6 קולות נגד 3 קולות  
הוחלט שכל אדם יכול לפנות בבקשה  
לבטל חסינותו של חבר כנסת.

א. רזיאל-נאור:

אני מבקשת לצרף גם את קולי להצבעה, מכיון  
שחשתי שתעמיד להצבעה לחוד אם גם השלטונות  
המשפטיים רשאים לפנות בבקשה.

מ ח ל י ט י ם

- א. כל אדם רשאי לפנות בבקשה לבטול חסינותו של חבר הכנסת.
- ב. כל בקשה לבטול חסינותו של חבר הכנסת חייבת להיות לגבי מקרה מסוים ומנומקת.
- ג. בקשה לבטול חסינותו של חבר הכנסת יכולה לבוא לגבי כל אחת מזכויות החסינות של חברי הכנסת.

2. חוק הפיקוח על עסקי ביטוח -- העברה לוועדה המתאימה.

היו"ר י. הררי:

עלינו להחליט לאיזו ועדה להעביר את החוק הזה, במליאת הכנסת היו שתי הצעות: ועדת הכלכלה וועדת הכספים.

לדעתי יש לפנינו בעיה כלכלית גרידא, ומקומה בוועדת הכלכלה.

א. ציזלינג:

י. בדר:  
חוק זה דן בפקוח על חברות הבטוח. כל עניני הפקוח על בנקים וחברות בטוח נמצא בידי האוצר, ועל-כן צריך החוק הזה להיות נידון בוועדת הכספים.

מ ח ל י ט י ם

ברוב קולות להעביר את החוק לוועדת הכלכלה.

3. חוק לתיקון פקודת בנין ערים - העברה לוועדה המתאימה.

היו"ר י. הררי:

כל עניני בנין ערים נמצאים בידי משרד הפנים, אך החוק הזה מטפל רק בענינים תחוקתיים. עלינו להחליט לאיזו ועדה להעבירו.

מ. ארגוב:  
אפשר לומר, שלכל חוק יש תכונה משפטית. במועצת המדינה הזמנית היה בהוג שכל חוק עובר שתי ועדות - הועדה שמתפקידה לטפל בענין המסוים וועדת חוק. אני מציע שחוק זה יועבר לוועדת הפנים.

י. בדר:  
לפי תוכנו של החוק הוא שייך לוועדת החוקה, כי הוא מטפל בענינים פליליים.

מ ח ל י ט י ם

להעביר את החוק לוועדת  
הפנים

4. הצעתו של חבר הכנסת ה. קוק בדבר הקמת ועדה מיוחדת לענייני עולים:

היו"ר י. הירי:  
הוחלט בזמנו, שחבר הכנסת ה. קוק, למסור לחברי הועדה, את הצעתו בכתב, וכן עשה.  
(קורא את הצעת חבר הכנסת ה. קוק).

לדעתי, אם אנו מקבלים את הצעת חבר הכנסת קוק, להקים ועדה מיוחדת לענייני עולים, יתקבל שהועדות האחרות תטפלנה רק בענייני הישוב הוותיק, והיינו - אנו מחלקים את הישוב לשניים: ותיקים ועולים, ולפי חלוקה זו, גם מעבירה הועדות.

ט ח ל י ט י מ

לדחות את הצעת חבר הכנסת ה. קוק.

ה. קוק:  
לדעתי יש להביא לתשומת לב של הכנסת את החלטת ועדת הכנסת, וכן יש לאפשר לי להסתייג במליאת הכנסת.

היו"ר י. הירי:  
לפי הפרטיכל של ישיבת הכנסת, הועברה אלינו הצעת חבר הכנסת קוק, ועלינו עתה להחליט מה לעשות בה.

פ. אילנית:  
אני מציעה שיו"ר ועדת הכנסת יודיע במליאת הכנסת של החלטת ועדת הכנסת. אם מישהו ירצה לדון על כך - יגיש הצעה לסדר-היום.

י. כסה:  
יש בכך משום תקדים, ואיני מסכים לזה.

3. סרליו:  
לאחר שבפרטיכל של הכנסת אין כל הוראות בקשר לשאלה שנתעוררה עתה - יש, לדעתי, להביא את החלטת ועדת הכנסת בפני הכנסת, ואם חבר הכנסת קוק רוצה להסתייג - מגיעה לו, לפי הפרוצדורה שלנו, זכות הסתייגות. יו"ר הועדה או מישהו אחר, יגן על עמדת הרוב ובזה יגמר העניין.

י. בדר:  
הבעיה היא כללית מאד ורומה לבעיה שנתעוררה בקשר עם הדיווח על המעברות או הדיווח על המלט. השאלה היא, אם ועדה היא מקום קבוע לכל מיני עניינים המועברים אליה, או שהיא אורגן המכין את העבודה בשביל מליאת הכנסת. באנגליה, כפי שזכור לי, קיימות שתי צורות של העברה לוועדה, אבל איש לא יאמר שאם מעבירים משהו למליאה, פרוש הדבר שהועדה יכולה לא להביא את החוק חזרה. לכן, כל זמן שלא נתקבלה החלטה מפורשת בתקנון, יש להביא כל עניין המועבר לוועדה, חזרה למליאת הכנסת. על צורת ההחזרה, תחליט הועדה. לא ייתכן, שאנו נקבל זאת כגזירה אוטומטית.

היו"ר י. הירי:  
עלינו להחליט אם אנו רגלים רק בשאלה זו, או שאנו משלבים זאת בדיון על אופן הבאת דוחות של ועדות למליאת הכנסת. אם אנו מחליטים לשלב זאת בעניין הכללי - נדון בזאת בישיבה אחרת.

י. שפרינצק - יו"ר הכנסת:

התעוררה שאלה כללית, אך בענין זה אני מציע לקבל את הצעת חברת הכנסת פ. אילנית, שיו"ר ועדת הכנסת יודיע במליאת הכנסת על ההחלטה שנתקבלה בוועדה. אני מציע שאם נקבל הצעה זו, לא ישמש הדבר תקדים. כל דבר, שאינו חוק, אינו תקדים.

בהזדמנות זו ברצוני להעיר ולבקש מאת ועדת הכנסת שתדון ותחליט מה הן תוצאות העברת ענין לוועדת הכנסת. לי היה ברור שועדת הכנסת מחליטה סופית, אך בפעם הקודמת ביקש חבר הכנסת בר-יהודה להסתייג מהחלטת ועדת הכנסת. ועדת הכנסת אינה ועדת חקירה, אך אני מבקש מאת הוועדה להחליט סופית ולהגדיר בדיוק את סמכויות ועדת הכנסת.

בענין הקונקרטי - אני מציע שיו"ר ועדת הכנסת ימסור הודעה בשם ועדת הכנסת.

ה. קום:

האם תנתן לי דשות להסתייג?

י. שפרינצק - יו"ר הכנסת:

אין כל זכות להסתייג.

היו"ר י. הררי:

עלינו להחליט תחילה אם אנו דנים ומחליטים בענין הקונקרטי לחוד, או אם אנו משלבים אותו בענין הכללי. (פ. אילנית: אני מסכימה לשלב את דני הדברים.)

מחליטים לדון בענין הקונקרטי לחוד.

מ ח ל י ט י מ

יו"ר הוועדה ימסור למליאת הכנסת על החלטת הוועדה וחבר הכנסת ה. קום יקבל דשות הסתייגות.

5. יום מרד הגטאות:

י. שפרינצק - יו"ר הכנסת:

בענין זה יש שתי הצעות, ואני מציע שלא יהיה ויכוח. מוסכם מצד כולם שצריך להקבע יום כזה, בצורה זו או אחרת. אבל, היום הזה צריך להיות אחיד. כאשר יקבע התאריך, יש לקבוע את היום הזה כיום שבו מעלה עם ישראל את זכר אלה שנפלו ונלחמו בגטאות. אני מציע לבחור ועדה שמצמצמת שתקבע את התאריך.

י. בר-יהודה:

כאשר הגשנו את ההצעה הזו לפי כשנה בעל-פה ולפני כ-4 חדשים בכתב, אמרנו שאין אנו רוצים להכניס זאת כהצעה סיעתית, כי דבר כזה צריך להתקבל על-ידי כולם ובשם כולם. לנו ברור היה שזה לא צריך להיות רק יום אבל, אלא גם יום גאווה על אפשרותנו לעמוד במלחמה. אנו יכולים להסכים לוועדת משנה, בתנאי שבמשך שבועיים תגיש לנו את הצעותיה.

מ ח ל י ט י מ

למנות ועדת משנה, שחבריה הם: חברי הכנסת ה. ברג, א. רזיאל-נאור, ס. נורוק, א. ציזלינג. חבר הכנסת ס. נורוק ירכז את הוועדה. על ועדת המשנה הזו להכין במשך שבועיים הצעה לקיים יום זכרון אחיד לחללי השואה ולמורדי הגטאות.

6. ברהג דנימוסין בכנסת:

היו"ר י. הררי:

אני רוצה להזכיר לחברי הועדה, ואני מקווה שהם יזכירו לחברי סיעותם, שהחלטנו בשעתו, שמאשר מביאים חוק לקריאה שלישית, יש להסביר מה הם השנויים שהוכנסו בחוק, בהצעה המקורית, כי לעתים מתקבלים תקונים בוועדה, שעליהם אין הסתייגויות, וחברי הכנסת אינם יודעים על השנויים האלה. על כך החליטה ועדת הכנסת, וכל זמן שהחלטה זו לא שונתה - אני מבקש לקיים אותה. גם על הנשיאות להקפיד על זאת.

י. שפרינצק - יו"ר הכנסת:

כאשר יו"ר הועדה מרצה הוא מוסר על כל השנויים שנתקבלו, ואינני ידוע לשם

מה יש צורך לציין זאת בכתב.

היו"ר י. הררי:

אם יו"ר הכנסת אינו מוצא טעם בהחלטת ועדת הכנסת, הוא יכול להציע לשנותה.

מ. רוזסי:

אם הועדה מסכימה - בזמן חלוקת החומר, נציין בכובב את התקונים שהועדה תכניסה ושלגביהם לא היו הסתייגויות.

מזכיר הכנסת

היו"ר י. הררי:

אני מציע שנעמיד את השאלה הזו בסדר-יומה של הועדה.

ש. כץ:

האם אין יו"ר ועדת הכנסת, בתוקף ההחלטה שנתקבלה בוועדה, יכול לשלוח חוזר לכל יושבי-ראש הועדות ולהזכיר להם על קיומה של החלטה זו?

היו"ר י. הררי:

ועדת הכנסת החליטה שיושבי-ראש הועדות צריכים לתת הסברים על כל מה שנוסף להצעת החוק המקורית, ושלא היו הסתייגויות לגביו.

בהזדמנות זו ברצוני לעמוד על הנוהג והצורה החיצונית של הכנסת, שבזמן האחרון מזלזלים בזה מאד. לגבי הכנסת שונים כל חברי הכנסת, ואין לקרוא להם בשמות "מר", "גברת", "רב", "דוקטור". בכנסת כולם חברי כנסת ויש לפנות אליהם בשם "חבר הכנסת".

כן אני מציע שחבר חדש בכנסת, בנאומו הראשון יזכיר במלים מספר, את החבר הקודם, שהוא בא במקומו, ושחבר כנסת החדש אחר חבר הכנסת החדש - יברך את החבר החדש, להבדלה לכנסת.

י. שפרינצק - יו"ר הכנסת:

אני מקדם בבדכה שיחה על עצין זה; לדעתי יש לזה חשיבות רבה.

אשר להצעה שחבר חדש יזכיר את החבר שהוא בא במקומו - קשה לקבל זאת, כי לא תמיד יודע חבר הכנסת החדש במקום מי הוא בא.

ההצעה השניה, שחבר הכנסת שמדבר אחרי

חבר חדש, יברך אותו - היא יפה.

י. בר-יהודה:

בעניין הראשון אני מסכים עם יו"ר הכנסת, שלא תמיד ידוע במקום מי באים החברים החדשים אשר לעניין השני - לא תמיד יהיה חבר הכנסת מוכן לומר לחבר חדש, אשר לפני הכחדו כתב דברים שוגעים בחבר שצריך לברך. לעומת זאת, אם כל 120 החברים יעשו זאת - יקבל הדבר צורה אחרת.

היו"ר י. הררי:  
דומני, שאפשר לסכם, שאין לשטע מקריאות  
ביניים את נאום הראשון של חבר חדש  
בכנסת. כן הבינותי שהצעת ביחס לברכת החברים החדשים, גם כן מתקבלת.

הישיבה ננעלה בשעה 11.15  
=====